

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 21.10.1980, sp. zn. 5 Tz 96/80, ECLI:CZ:NS:1980:5.TZ.96.1980.1

Číslo: 9/1982

Právní věta: Osobitné ustanovenie o účinnej lútosti podľa § 214 Tr. zák. možno použiť, ak obvinený dodatočne splnil vyživovaciu povinnosť skôr než súd prvého stupňa začal vyhlasovať rozsudok tým, že odovzdal dlžnú sumu výživného na poštu (§ 82 odst. 2 Obč. zák.), ak trestný čin nemal trvalé nepriaznivé následky.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 21.10.1980

Spisová značka: 5 Tz 96/80

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Účinná lútost, Zanedbání povinné výživy

Předpisy: 140/1961 Sb. § 213

§ 214 44/1973 Sb. § 81

§ 82 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Právoplatným rozsudkom Okresného súdu v Trnave z 28. februára 1980 sp. zn. 1 T 785/79 bol obvinený V. B. uznaný za vinného z trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 213 odst. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že hoci bol rozsudkom Okresného súdu v Trnave z 8. júna 1977 sp. zn. Nc 119/77 zaviazaný prispievať na výživu svojich maloletých detí R. B. a V. B. sumou 650,- Kčs mesačne do rúk matky E. B., vyživovaciu povinnosť si od začiatku mája 1979 do 28. februára 1980 úmyselne neplnil a za uvedené obdobie ostal dlžný na výživnom 2850,- Kčs. Bol mu za to podľa § 213 odst. 1 Tr. zák. uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov v II. nápravno-výchovnej skupine.

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, podanej generálnym prokurátorom SSR v prospech obvineného V. B., zrušil uvedený rozsudok Okresného súdu v Trnave pre neúplné zistenie skutočného stavu a tomuto súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že obvinený V. B. dňa 24. januára 1980 prostredníctvom pošty poukázal do rúk matky mal. detí E. B. 4500,- Kčs ako zaostalé výživné na R. a V. B. a 4. februára

1980 ne ten istý účel 3000,- Kčs, o čom na hlavnom pojednávaní 7. februára 1980 predložil súdu na nahliadnutie poštové poukážky. Vyplýva to aj zo svedeckej výpovede poštovej doručovateľky M. L., ktorá uviedla, že doručovala E. B. uvedené sumy, avšak 4500,- Kčs E. B. odmietla prevziať s odôvodnením, že obvinený na výživnom pre maloleté deti dlhuje väčšiu sumu peňazí; preto peniaze odovzdala vedúcemu Pošty v Chtelnici Š. Š.

Svedkyňa E. B. na hlavnom pojednávaní 19. februára 1980 vypovedala, že na výživu maloletých detí prevzala iba sumu 3000,- Kčs.

Z oznámenia z 26. februára 1980 vyplýva, že Pošta Trnava 1 reklámacie začala pátranie po poštovej poukážke č. 21235, ktorou bola dňa 24. januára 1980 na adresu E. B., Chtelnice č. 213, zaslaná suma 4500,- Kčs.

Ak obvinený poukázal poštou matke maloletých detí na výživné spolu 7500,- Kčs, čo presahovalo dlžné výživné, treba to považovať za splneniu dlhu v zmysle § 82 odst. 2 Obč. zák. aj ohľadne sumy 4500,- Kčs.

Z ustanovenia § 82 odst. 2 Obč. zák. totiž vyplýva, že pokiaľ sa účastníci nedohodnú inak, peňažný dlh je splnený už tým, že povinný dlhovanú sumu odovzdá na prepravu pošte. To sa v tomto prípade ohľadne sumy 4500,- Kčs stalo 24. januára 1980. Za takého stavu potom okresný súd mal skúmať podmienky použitia ustanovenia § 214 Tr. zák. hlavne so zameraním na tú okolnosť, či zanedbanie povinnej výživy nemalo trvalé nepriaznivé následky, ktoré nemožno napraviť ani odstrániť, i keď sa vyživovacia povinnosť dodatočne splnila. Okresný súd mal na hlavnom pojednávaní vypočítať matku maloletých detí E. B. a orgán starostlivosti o deti ONV o tom, aké boli vtedy sociálne pomery detí, či deti netrpeli nedostatkom, hladom a či nepravidelné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany obvineného nezanechalo trvalé nepriaznivé následky na ich telesnom a duševnom vývoji.

Ak by ďalším dokazovaním bol takýto následok vylúčený, potom bolo povinnosťou súdu použiť ustanovenie § 214 Tr. zák. o účinnej ľutosti a obvineného spod obžaloby oslobodiť.

Treba uviesť, že matka maloletých detí bola povinná prijať aj sumu 4500,- Kčs, i keď podľa jej mienky nedosahovala plnú výšku dlžného výživného. Táto povinnosť jej vyplýva z ustanovenia § 81 Obč. zák., podľa ktorého veriteľ je povinný prijať i čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky. Je to aj v súlade so zámerom zákonodarcu, ktorý ustanovením § 213 a § 214 Tr. zák. zdôraznil, že splnenie vyživovacej povinnosti je spoločensky dôležitejšie ako potrestanie páchatela.